

СТАНОВИЩЕ

от Доц. д-р Даниела Тихомирова Грозева, д.

Катедра „Обществено здраве и здравни грижи” към Русенски Университет
„Ангел Кънчев“

ОТНОСНО: Процедура за присъждане на образователната и научна степен „Доктор” по научната специалност „Дерматология и Венерология“ в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.1. „Медицина”

Дисертант: д-р Вероника Христова Гинчева-Манчева – редовен докторант в Катедра „Дерматология, венерология и алергология”, Факултет „Медицина“, Медицински университет – Плевен

Тема на дисертационния труд: „Качество на живот при пациенти с някои хронични дерматози – асоциации с клиничната картина и терапията на заболяването”

Научен ръководител: Проф. Д-р Димитър Господинов, д.м.н.

Въз основа на Заповед № 683/27.03.2018 г. на Ректора на МУ – Плевен съм определена за член на научно жури по процедурата на публична защита на горепосочената дисертация. Избрана съм за изготвяне на становище на първото заседание на Научното жури. Документите, предоставени от дисертантката, отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и на ПРАС в МУ – Плевен.

Понятието „качество на живот” (QoL, КЖ) като термин обхваща области от живота на всеки пациент като отношения в работата и дома, здраве, образование, политика, социални връзки и естествена среда. Разграничава се общо качество на живот, отнасящо се до аспекти, проявяващи се независимо от дадено заболяване и свързано със здравето качество на живот (health-related QoL), което дава фокус върху особени белези, свързани с конкретната болест.

Повечето кожни състояния не оказват директен ефект върху живота на пациентите, но хроничният им ход и обикновено терапевтично резистентен характер имат сериозно негативно влияние в/у качеството на живот. На практика може да се засегнат всички аспекти на живота на пациентите, като същевременно финансовата тежест на заболяването включва преки медицински разходи, други непредвидени разходи, загуба на работоспособност и т.н. У нас през последните няколко години не са

провеждани подобни подробни проучвания и необходимостта от такива е обоснована.

Дисертационният труд е написан на 153 стандартни машинописни страници и е илюстриран с 34 таблици, 33 фигури и 2 приложения. Библиографската справка съдържа 185 литературни източника. Той е структуриран по задължителния начин – увод, литературен обзор, цел, задачи, материал и методи; резултати от собствените проучвания, дискусия, заключение, изводи, приноси и книгопис. Таблиците и фигурите са цветни, което помага за по-ясното възприемне на информацията.

Представеният от дисертанта обзор демонстрира много добро познаване на съществуващата информация и умение да работи с литературни източници. Той е на 34 страници. Данните в него са изчерпателни, като включват епидемиологични данни, резултати от срезови епидемиологични проучвания за сравняване качеството на живот при хоспитализирани болни с остри и хронични дерматози за период от една година и три години, особености на клиничната картина при различните възрасти, както и данни за проучвания, свързани с приложението на нови терапевтични подходи – лечение с *Calcipotriol/Betametason dipropionate gel*. Застъпена е и така популярната тема за качеството на живот при пациенти с псориазис в хода на лечение с *Adalimumab fl. 40 mg*.

Проучени и цитирани са българските автори, работили в сферата на качеството на живот при кожните заболявания и терапията с биологични средства.

Целта на проучването е ясно формулирана и конкретна. Задачите са 7 на брой и са точно формулирани, насочени към постигане на целта. С изпълнението им се достига до конкретни резултати и изводи.

В настоящия труд са обхванати достатъчно голям брой пациенти общо група от 515 болни с различни дерматози, лекувани стационарно в Клиниката по кожни и венерически заболявания на УМБАЛ – Плевен, които са разделени 2 групи за двете проучвания. В първото са 191 стационарно лекувани с различни заболявания – остри и хронични, постъпили в клиниката за период от 1 година. Втората група са всичките 515 само с хронични заболявания, включително и пациентите с хронични заболявания от първата група. Има още 2 групи (32 и 96) с пациенти в различни проучвания, които са амбулаторни. Този брой пациенти са

напълно достатъчни за статистическа обработка и изводи. Статистическият пул от изследвани и използваните статистически методи дават възможност за достоверен анализ и изводи със значимост.

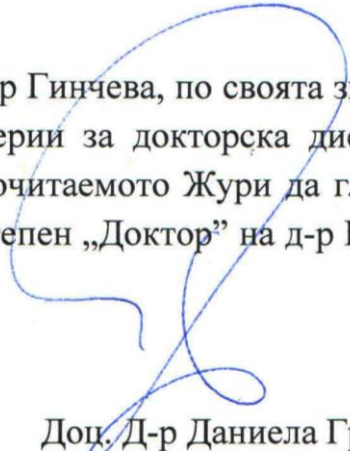
Резултатите от работата на Д-р Гинчева са изложени на 47 страници. Всички те са добре онагледени с графики, таблици, схеми. Това е най-силната част на дисертационния труд, която дава възможност за прилагане на пълната статистическа обработка на данните и формулирането на съответните изводи.

Целта на дискусията е да се проследи промяната в качеството на живот при пациенти с някои често срещани хронични дерматози като се потърсят асоциирани с клиничната картина и терапията на заболяванията, както и да обсъдят и анализират някои различия или нови данни. Това успешно е сторено от автора като анализа е фокусиран върху собствените данни от големия брой изследвани пациенти.

Дисертантката е систематизирала изводите в 2 групи – изводи от епидемиологичните срезони проучвания и изводи от проспективните отворени клинични проучвания, които са конкретни и напълно в отговор на поставените задачи и получените резултати. Книгописът отговаря на номерацията в дисертационния труд. Приносите от оригинален, научно-теоретичен, научно-практически и потвърдителен характер са завършващ етап на работата.

Научната продукция по темата на дисертационния труд е достатъчна във връзка с условията за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“.

В заключение, дисертационният труд на д-р Гинчева, по своята значимост и актуалност, отговаря на научните критерии за докторска дисертация. Това ми дава основание да предложа на почитаемото Жури да гласува за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ на д-р Вероника Христова Гинчева-Манчева.

Доц. Д-р Даниела Грозева, д.